

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Deventer Economisch Perspectief

1- Notagegegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2018-002018	☒ B & W	11-12-2018
Datum	23-11-2018	☒ Raad	30-01-2019
Programma:		☐ Burgemeester	--
10 Economie, kunst en cultuur		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Walder		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	30-01-2019
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager	05-12-2018	☐ adj.secr.	--
Teammanager	05-12-2018	☒ gem.secr.	05-12-2018
Wethouder	04-12-2018	BIS Openbaar	
		Status	Definitief2018-12-12

Bijlagen

Plan van Aanpak organisatie DEP

Startnotitie projectclusters

Begroting 2019 DEP

B & W d.d.: 11-12-2018

Besloten wordt:

- 1 Het Plan van Aanpak organisatie DEP, de Startnotitie projectclusters en de begroting 2019 van het Deventer Economisch Perspectief (DEP) vast te stellen;
- 2 uit het Fonds Cultuur en Economie 2019 een subsidie van € 189.750 (3/4 van het totale bedrag) ter beschikking te stellen ten behoeve van het DEP;
- 3 de raadsmededeling Deventer Economisch Perspectief vast te stellen;
- 4 de stukken aan te bieden aan de raad;
- 5 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Ja
Begrotingswijziging	Nee
Financiële gevolgen opvangen	

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:

[ ] De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb

Nee

Bekendmaking conform Awb

Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

De werkgeversorganisaties in Deventer, de gemeente Deventer en het onderwijs werken samen in het Deventer Economisch Perspectief (DEP). Zij willen bijdragen aan de versterking van de Deventer economie en werkgelegenheid. Zij willen de afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven versterken en het talent dat de stad heeft aan zich binden.

De afgelopen maanden is gewerkt aan een plan van aanpak over de organisatie van het DEP. Het DEP bestaat uit het DEP overleg, de Economic council en het DEP bureau dat projecten realiseert. Tevens is er gewerkt aan een startnotitie projectclusters. Hierin ligt de focus op een drietal clusters van projecten: Werklocaties van de toekomst, Slimme Campusstad en Verbindende Kennisstad. Daarnaast is er een begroting 2019 voor het DEP opgesteld.

Het DEP overleg heeft vast gesteld dat deze stukken een goede basis vormen voor de samenwerking tussen partijen. Zij willen dit na besluitvorming in de gemeente Deventer en de werkgeversorganisaties op 12 februari presenteren tijdens het DOE - Deventer Ondernemers Event.

Het college wil de gemeenteraad goed meenemen in dit proces.

Beoogd resultaat

Programma's, projecten en resultaten in de clusters Werklocaties van de toekomst, Slimme Campusstad en Verbindende Kennisstad.

Een goede samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs t.a.v. de economische ontwikkeling en werkgelegenheid en de afstemming onderwijs arbeidsmarkt in Deventer.

Kader

College- en raadsbesluit 2017-001722 "opheffing kopgroep en toekenning middelen fonds Economie en Cultuur" college- en raadsbesluit 2017-001722 "opheffing kopgroep en toekenning middelen fonds Economie en Cultuur"

Argumenten voor en tegen

voor:

- door tri-partite samen te werken kunnen de clusters projecten een beter resultaat opleveren omdat ieders kwaliteiten en netwerk benut worden
- door samen te werken verbreedt het draagvlak voor de clusters van projecten

tegen:

- het college en de gemeenteraad hebben indirect (via het DEP overleg) invloed op de besteding van de financiële middelen
- het mee werken aan de clusters van projecten vraagt een behoorlijke ambtelijke capaciteit. Het is de vraag of die capaciteit in voldoende mate beschikbaar is. Er zullen in elk geval prioriteiten gesteld moeten worden

- als meer partijen met (verschillende) belangen moeten besluiten dan kan het lastiger zijn om tot overeenstemming te komen dan dat de gemeente alleen besluit

Extern draagvlak (partners)

De werkgeversorganisaties in het DEP staan achter het Plan van Aanpak en de Startnotitie clusters van Projecten

Financiële consequenties

Een subsidie van € 215.800 zijnde het restant van de middelen cultuur en economie 2017-2018 en een subsidie van € 189.750 zijnde 3/4 van het fonds economie en cultuur 2019.

Dit sluit aan bij het college- en raadsbesluit 2017-001722 "opheffing kopgroep en toekenning middelen fonds Economie en Cultuur". Daarin zijn de resterende middelen van het fonds 2017 overgeheveld naar 2018 en is ingestemd met de verdeling van de middelen Fonds cultuur en economie in de verhouding 3/4 economie en 1/4 cultuur.

Aanpak/uitvoering

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over het plan van aanpak en de startnotitie projectclusters in een raadstafel op 12 december. De ondernemersorganisaties leggen de stukken voor aan hun achterban. Op 12 februari wordt de gezamenlijke aanpak gepresenteerd op het DOE Deventer Ondernemers Event. In januari wordt de werving gestart voor de drie projectleiders voor de clusters van projecten. Ondertussen wordt in de clusters doorgewerkt. De nieuwe projectleiders starten 1 maart of zoveel eerder als mogelijk is.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Deventer Economisch Perspectief		
Mededelingennr	2018-002018	Portef.houder	Weth. Walder
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	11 december 2018

1. Inleiding: waarom deze mededeling

De werkgeversorganisaties in Deventer, de gemeente Deventer en het onderwijs werken samen in het Deventer Economisch Perspectief (DEP). Zij willen bijdragen aan de versterking van de Deventer economie en werkgelegenheid. Zij willen de afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven versterken en het talent dat de stad heeft aan zich binden.

De afgelopen maanden is gewerkt aan een plan van aanpak over de organisatie van het DEP. Het DEP bestaat uit het DEP overleg, de Economic council en het DEP bureau dat projecten realiseert. Tevens is er gewerkt aan een startnotitie projectclusters. Hierin ligt de focus op een drietal clusters van projecten: Werklocaties van de toekomst, Slimme Campusstad en Verbindende Kennisstad. Daarnaast is er een begroting 2019 voor het DEP opgesteld.

Het DEP overleg heeft vast gesteld dat deze stukken een goede basis vormen voor de samenwerking tussen partijen. Zij willen dit na besluitvorming in de gemeente Deventer en de werkgeversorganisaties op 12 februari presenteren tijdens het DOE - Deventer Ondernemers Event.

Het college wil de gemeenteraad goed meenemen in dit proces.

2. Kader

College- en raadsbesluit 2017-001722 "opheffing kopgroep en toekenning middelen fonds Economie en Cultuur" college- en raadsbesluit 2017-001722 "opheffing kopgroep en toekenning middelen fonds Economie en Cultuur"

3. Kern van de boodschap

Het bedrijfsleven, de gemeente Deventer en het onderwijs werken samen in het Deventer Economisch Perspectief. Zij willen een bijdrage leveren aan de versterking van de economie en de werkgelegenheid en aan een goede aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt in Deventer. Zij gaan zich richten op een drietal clusters van economische projecten: Werklocaties van de toekomst, Slimme Campusstad en Verbindende kennisstad. Om dat mogelijk te maken worden uit het fonds Cultuur en Economie financiële middelen beschikbaar gesteld.

4. Nadere toelichting

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over het plan van aanpak en de startnotitie projectclusters in een raadstafel op 12 december.

Plan van Aanpak

organisatie DEP

The logo for DEP (Deventer Economisch Perspectief) features the letters 'D', 'E', and 'P' in a bold, sans-serif font. The 'D' and 'P' are dark blue, while the 'E' is red. The letters are enclosed within a dark blue rounded rectangular border.

DEVENTER ECONOMISCH PERSPECTIEF

November 2018

Inleiding

De Deventer economie is perspectiefrijk. Er is ruimte voor groei met betrekking tot werkgelegenheid. De economie vraagt een sterke afstemming met betrekking tot vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in de volle breedte: van ICT tot techniek tot zorg. De aanpak van de economische ontwikkeling en kansen in de gemeente Deventer was de afgelopen jaren te versplinterd. Daardoor worden de economische potenties van de stad niet optimaal benut. Samenwerking en regie zijn noodzakelijk om vanuit de driehoek ondernemers - overheid - onderwijs de Deventer economie een stevige impuls te kunnen geven. In het voorjaar 2018 is besloten om binnen het Deventer Economisch Perspectief (DEP), actief sinds 2017, hiervoor een plan te laten uitwerken. In het DEP zijn MKB Deventer, Deventer Kring Werkgevers, Bedrijven Parkmanagement en VNO-NCW Stedendriehoek en de gemeente Deventer vertegenwoordigd. Er zijn contacten met de onderwijsinstellingen gelegd.

Deze ontwikkeling sluit naadloos aan op het in juli gesloten bestuursakkoord van het nieuwe college van B&W 'Met lef en liefde voor Deventer', waarin de coalitiepartijen in economische ontwikkeling een voorwaarde voor een sterk Deventer zien. Daarom investeert de gemeente de komende jaren fors in een economisch uitvoeringsprogramma. Ondernemers en onderwijs spelen een essentiële rol in de lokale economie, voor de werkgelegenheid en daarmee voor de vitaliteit van Deventer.

Stand van zaken

Op 1 juli 2018 is een regisseur economie vanuit de werkgevers aangesteld om de samenwerking binnen het DEP verder vorm te geven en op de kaart te zetten. In deze notitie wordt geschetst wat de stand van zaken is, hoe het DEP zal worden ingericht, en welke stappen op korte termijn nodig zijn, inclusief het benodigde commitment van de partners binnen het DEP. Het resultaat van de inspanningen van de afgelopen periode wordt gepresenteerd op het Doe Event op 12 februari 2019, daar komen de belangrijkste spelers uit de driehoek ondernemers - overheid - onderwijs bijeen om hun commitment aan de economische boost van Deventer te onderstrepen.

Volop kansen

Een consultatieronde van de regisseur werkgevers economie langs alle betrokken partijen uit het bedrijfsleven resulteert in de conclusie dat er volop kansen zijn om de economie van Deventer een boost te geven, dat de wil daartoe aanwezig is en het momentum daar is om nu door te pakken. Het economische tij zit mee, de wil bij het bedrijfsleven en de overheid (gemeenten en provincie) en ook het onderwijs om nu gas te geven is er. In 2017 en 2018 is constructief overleg tussen het DEP en het col-

lege van Deventer geïnitieerd, binnen de werkgevers van het DEP is meer eenheid gecreëerd en er is een voorzitter benoemd. Tevens zijn contacten met het onderwijs gelegd. De economie van Deventer heeft mede op aangeven van het DEP een sterke positie gekregen in het Bestuursakkoord van het nieuwe college van B&W, de relatie met de provincie Overijssel is geïntensiveerd. De Provincie heeft bovendien voor 2018 € 50.000 beschikbaar gesteld voor het verder opzetten van de projectororganisatie van het DEP. Met een flinke dosis durf en power kan er begin 2019 een organisatie staan en kunnen de eerste concrete stappen worden gezet.

Wat heeft DEP nodig?

In feite is het DEP een netwerkorganisatie in oprichting. Er is een voorzitter en er zijn kwartiermakers. Er is hard gewerkt door mensen uit het bedrijfsleven, de gemeente en het onderwijs aan plannen van aanpak voor een drietal thema's/clusters van projecten. De komende maanden worden benut om faciliteiten in te richten, middelen te verwerven en de organisatie te bemensen. In de brede consultatie ronde van de regisseur economie werkgevers van juli en augustus werd duidelijk dat de economie alleen een impuls kan krijgen als ondernemers, overheid en onderwijs samenwerken. DEP vertegenwoordigt nu een flink deel van het bedrijfsleven. De gemeente is sterk vertegenwoordigd, de sectoren onderwijs, wonen en agrarisch zullen aanhaken.

Als de organisatie staat, de missie helder is, de clusters projecten opgepakt worden en de middelen zijn verworven, zal het DEP er hard aan werken om haar status en positie onder de aandacht te brengen bij bedrijfsleven, onderwijs, provincie, Cleantech regio en de landelijke overheid.

Kortom: het DEP gaat nu:

- het doel bepalen
- keuzes maken en prioriteiten stellen
- een daadkrachtige organisatie opzetten
- de financiering van de projecten en organisatie regelen
- de organisatie positioneren

Hierna worden deze vijf punten kort verder uitgewerkt.

1. Doel bepalen

In een aantal gemeenten en regio's is een zogeheten 'economic board' actief. Dit zijn veelal netwerkorganisaties waarin overheid en ondernemers zijn vertegenwoordigd. Verbinden van partijen en stimuleren dan wel initiëren van projecten zijn vaak de voornaamste taken. In de Economic Development Board Alphen aan de Rijn (EDBA) sloegen de gemeente en de Vereniging van Ondernemingen in Alphen aan den Rijn e.o. de handen ineen om samen actiepunten voor economische ontwikkeling

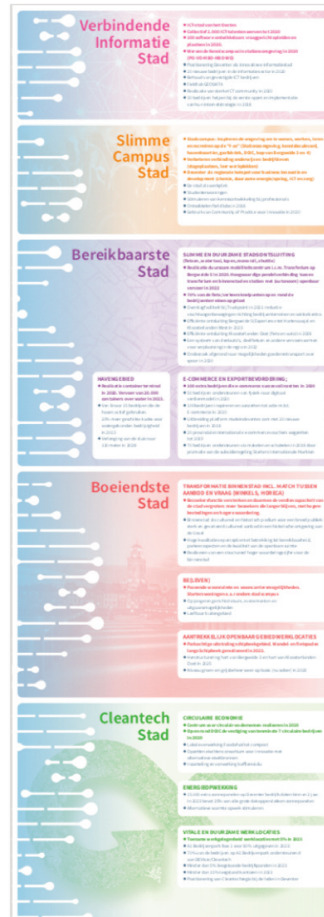
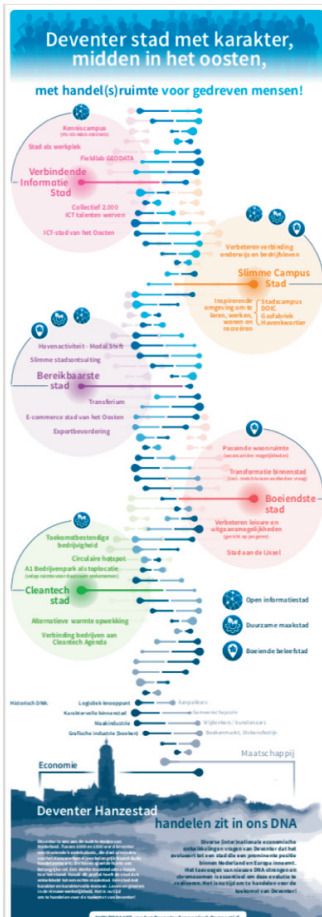
uit te voeren. De partijen in de EDBA nemen samen de verantwoordelijkheid om het economisch beleid succesvol uit te voeren. Daarbij zit de kracht in het publiek-private karakter. Gezamenlijke inzet en betrokkenheid zijn belangrijke instrumenten om de kans op het realiseren van de economische doelstellingen te optimaliseren.

Het Deventer Economisch Perspectief ziet zichzelf, net als in Alphen aan den Rijn, zowel als een hecht strategisch samenwerkingsverband als een partij die doet. Het DEP versterkt de economische structuur in Deventer door krachten te bundelen in een sterke economische projectorganisatie die verantwoordelijkheid neemt en doet. Daarbij zoekt het DEP in de uitvoering van projecten actief de aansluiting bij bestaande structuren. Met als doel de economische groei in Deventer te versterken en meer banen te creëren.

2. Keuzes maken en prioriteiten stellen

Het DEP heeft in 2017 een uitgebreide ambitiekaart opgesteld met tal van projecten en aandachtsgebieden waar kansen liggen voor het versterken van de lokale economie. Het gaat om projecten als het verbeteren van de ontsluiting van de stad, bedrijven en het haventerrein, de ontwikkeling van een campusterrein tussen het station en Saxion/ROC Aventus en de doorontwikkeling van het bedrijventerrein A1.

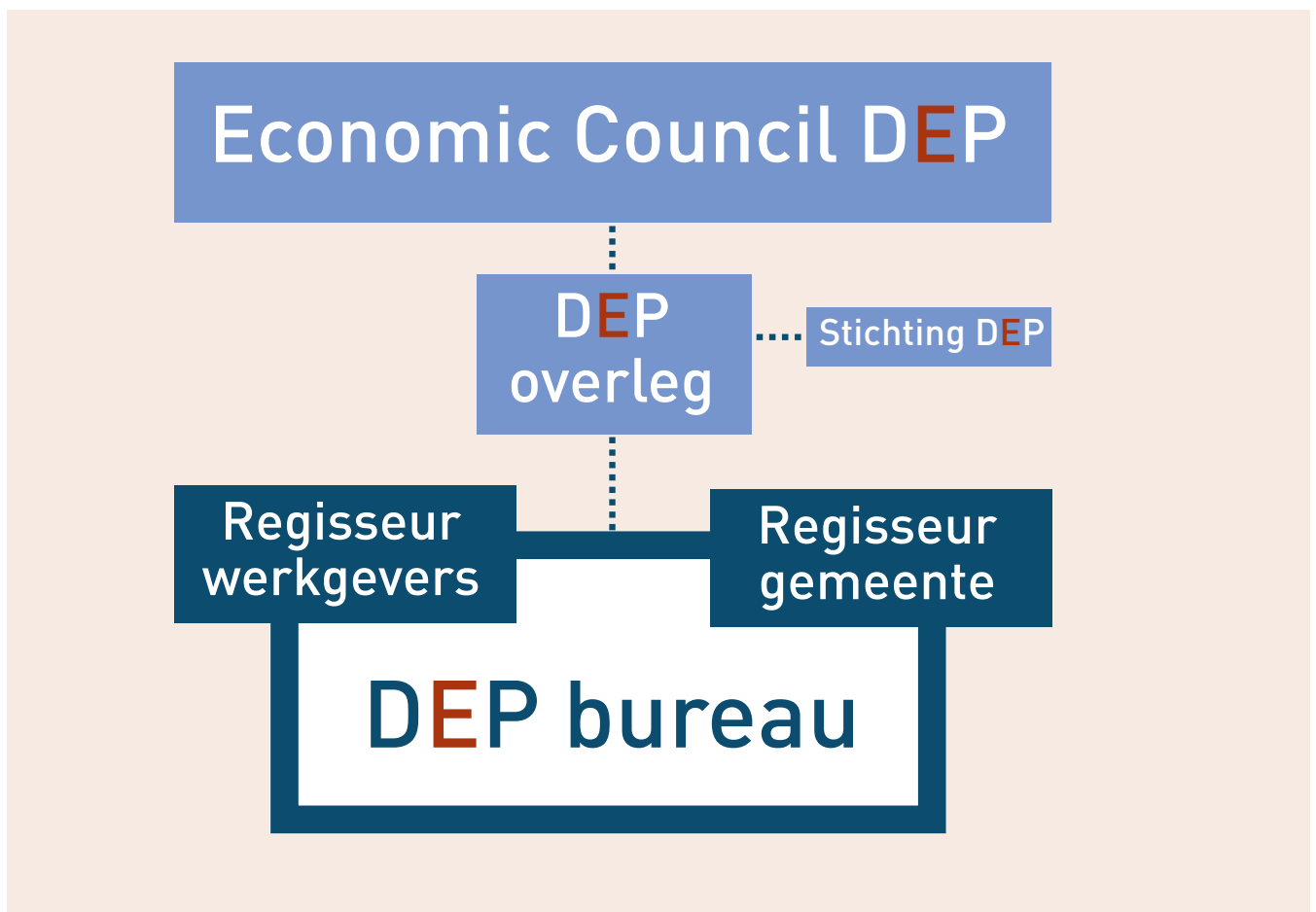
Op basis hiervan is een keuze gemaakt voor een drietal thema's/ clusters van projecten:

Voor deze drie projectclusters is in korte tijd met inbreng van velen uit zowel bedrijfsleven, gemeente als onderwijs, een startnotitie geschreven waarbij proces en inhoud beschreven zijn. Een meer concrete uitwerking begin 2019 gaat specifiek in op de realisatie van projecten en op de benodigde mensen en de middelen.

3. Een daadkrachtige organisatie opzetten

Kern van het DEP is en blijft de zogeheten 'triple helix' van ondernemers – overheid – onderwijs. Uitgangspunt van de nieuwe organisatie daar omheen is dat deze simpel, duidelijk, plat en daadkrachtig moet zijn.

Het hart van de nieuwe organisatie is het DEP-overleg, waarin de driehoek is vertegenwoordigd. In het DEP-overleg vindt de afstemming plaats tussen ondernemers, kennisinstellingen en de gemeente met betrekking tot de initiatieven, beleid en projecten binnen het DEP. Het DEP-overleg neemt besluiten over het beschikbaar stellen van financiële middelen vanuit de stichting DEP.

Naast het DEP-overleg komt de zogeheten Economic Council. In deze 'raad' komen de beslissers en de verschilmakers uit het bedrijfsleven, overheden en onderwijsinstellingen twee keer per jaar bijeen. Tijdens deze bijeenkomsten worden ontwikkelingen besproken, ideeën uitgewisseld, wordt inspiratie opgedaan. Met als inzet: structureel hogere economische groei en meer banen in Deventer. Het DEP is een bestuurlijke ontmoetingsplek waarbij deelnemers hun kennis, inzichten, bestuurskracht en netwerken bundelen vanuit de 'triple helix' gedachte.

Het DEP-bureau is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding, belangenbehartiging en het succesvol uitvoeren van het economisch programma van het DEP, d.m.v. het gezamenlijk inzetten van mensen en middelen. Het DEP-bureau wordt functioneel aangestuurd door de regisseurs. Het bureau krijgt vier concrete taken: uitvoering van projecten, organisatorische ondersteuning, administratie en communicatie.

De regisseurs werkgevers en gemeente vormen beide de verbindende schakels tussen het DEP-bureau en het DEP-overleg. Zij creëren in nauwe samenwerking, op basis van gelijkwaardigheid, een structurele samenwerking tussen de betrokken partners binnen het DEP. De regisseurs geven sturing aan de projecten binnen het projectbureau en adviseren het DEP-overleg m.b.t. het opstellen en de voortgang van de economische ambitiekaart Deventer. De regisseurs rapporteren aan de voorzitter van het DEP-overleg. Zij vormen gezamenlijk het agenda-overleg DEP.

4. Financiering regelen

De begroting voor 2019 is ruim € 4 ton. Dit bedrag bestaat uit een overloop van middelen uit het fonds cultuur en economie 2017 en 2018 en een bijdrage van bijna € 190.000 uit het fonds cultuur en economie 2019, daarmee kan de basis organisatie gedekt worden. Dit bedrag moet als vliegwiel gaan dienen voor de financiering van de drie clusters van projecten. Cofinanciering vanuit de betrokken partijen is daarvoor noodzakelijk. Ook de Provincie wordt gevraagd om een substantiële bijdrage te leveren in 2019.

5. Positioneren

Als het DEP haar doel duidelijk heeft bepaald, keuzes en prioriteiten heeft gesteld m.b.t. projecten en daarvoor de organisatie heeft opgezet die nodig is om de projecten te realiseren, dan is het van belang dat het DEP ook naar de markt toe haar rol en doel gaat communiceren. De communicatie zal in nauwe samenwerking met de nieuwe organisatie ..inDeventer Marketing! worden opgezet en uitgevoerd.

Voor ondernemers, kennisinstellingen en overheid moet het Deventer Economisch Perspectief (DEP) hét strategisch samenwerkingsverband zijn in de gemeente Deventer die zich inzet - naast en met de bestaande samenwerkingsverbanden - om krachten en initiatieven te bundelen. Het doel van het DEP is de economische groei en positie van Deventer te versterken. Deze rol en het doel van het DEP moet duidelijk uitgedragen gaan worden.

Tenslotte

“Het concept plan van aanpak, de startnotitie van de drie clusters projecten en de begroting 2019 worden ter besluitvorming voorgelegd aan het DEP-overleg. Daarna bespreken de ondernemersorganisaties en de gemeente het in december intern en bepalen een definitief standpunt. Dit resultaat wordt op 12 februari gepresenteerd op het DOE – Deventer Ondernemers Event in de Lebuïnuskerk.

Parallel daaraan worden vanaf begin januari drie projectleiders geworven. Deze krijgen de opdracht om samen met betrokken partijen en mensen de startnotitie(s) uit te schrijven tot concrete plannen van aanpak. Daarin moet expliciet aangegeven worden welke inzet van mensen en financiële middelen nodig is.

---

november 2018

Regisseur werkgevers: Peter Brouwer

Regisseurs gemeente: Sandra van Hoorn en Gert-Jan Meijer

Startnotitie

projectclusters

Werklocaties van de toekomst

Bergweide-Kloosterlanden
Havengebied
A1 Bedrijvenpark

Slimme Campusstad

Stadscampus
Stationsplein-Handelskade

Verbindende Kennisstad

Human Capital
- Techniek
- ICT'ers
E-Health

DEP

DEVENTER ECONOMISCH PERSPECTIEF

Startnotitie Toekomstbestendige Bedrijventerreinen

Van visie naar uitvoering

Saskia Mulder, gemeente Deventer + Mark van Mast, Bedrijvenparkmanagement

Inleiding

Deventer beschikt over vier stedelijke bedrijventerreinen: Bergweide, Kloosterlanden, Handelpark de Weteringen en A1 Bedrijvenpark. De terreinen liggen aaneengesloten en zijn ontsloten via de snelweg A1. Een dergelijk groot aaneengesloten en goed bereikbaar bedrijventerrein is uniek in Nederland.

De bedrijventerreinen kenmerken zich als modern gemengde terreinen. In Deventer zijn vooral MKB bedrijven (groot, middelgroot en klein) gevestigd binnen de economische sectoren: maakindustrie, chemie, logistiek/handel en zakelijke dienstverlening. Er is beperkt sprake van clustering, hoewel daar zo langzamerhand verandering in komt. Denk daarbij aan het S/Park, het Havenkwartier, het cleantech center aan de Westfalenstraat, het business innovation centre (Gasfabriek) en de logistieke hotspot op A1 Bedrijvenpark. Op de bedrijventerreinen zijn veel kennisintensieve, innovatieve bedrijven gevestigd met veel werk voor hoger opgeleiden. Deventer is allang niet meer de maakstad met werk voor vooral lager en middelbaar opgeleiden.

Misschien wel mede door het aaneengesloten werklandschap weet het bedrijfsleven elkaar goed te vinden. De organisatiegraad van ondernemers op de bedrijventerreinen in Deventer is groot. MKB Deventer is één van de grootste MKB verenigingen in het land en de Stichting Bedrijvenparkmanagement behartigt de belangen van haar leden op alle terreinen. Daarnaast hebben de grote werkgevers zich verenigd in de Deventer Kring van Werkgevers (DKW). En bundelt men sinds kort de krachten binnen het Deventer Economisch Perspectief (DEP).

Deventer kent een geschiedenis van revitalisering en herstructurering. Het behoud van de kwaliteit van de bedrijventerreinen staat al jaren op de agenda. De beschikbare ruimte in Deventer is immers schaars. Niet voor niets is alleen al in de afgelopen jaren geïnvesteerd in de ontwikkeling van het Havenkwartier, de dooront-

wikkeling van de voormalige AKZO (nu Nouryon) naar een chemische hotspot gespecialiseerd in highly reactive chemicals, de realisatie van een business innovation centre op het Gasfabriek terrein, de ontwikkeling van een duurzame mobiliteitshub gecombineerd met fast-service bedrijven ter hoogte van de Teugseweg, nieuwe kantoorconcepten op het Hanzepark, de herstructurering van de voormalige vuilstort aan de Westfalenstraat, de herinrichting van de Hanzeweg, verbetering van de infrastructuur op de bestaande bedrijventerreinen en het project **Vaart in de haven**.

Met de ontwikkeling van het A1 Bedrijvenpark hebben we lef getoond door vooruit te lopen op het gebied van energetische duurzaamheid met als resultaat dat het A1 Bedrijvenpark behoort tot de landelijke top van aardgasloze bedrijventerreinen. Bovendien is het terrein landschappelijk ingepast in een groene omgeving. Met het A1 Bedrijvenpark beschikken we over 1 nieuwe locatie en het lijkt erop dat deelgebied oost sneller is uitgegeven dan tot voor kort werd verwacht.

Al deze ontwikkelingen hebben met elkaar gemeen dat we niet werken vanuit vooraf vastgestelde eindbeelden, maar dat we telkens op zoek zijn naar 'energie'; naar betrokken (markt)partijen met goede plannen en uitvoeringskracht om deze tot ontwikkeling te brengen.

Hiermee beschikken we over een goede uitgangspositie om in te spelen op de veelheid aan maatschappelijke en economische ontwikkelingen die de komende jaren op ons af komen:

- Schaalvergroting en toenemende globalisering
- Robotisering, automatisering, digitalisering
- Veranderende ruimtebehoefte Smart industry en Smart logistics (schaalvergroting)
- Clustervorming op verschillend schaalniveau
- Moeite om personeel te binden en werven (incl. veranderende eisen toekomstig personeel aan werklocaties)

- Energietransitie
- Veranderend klimaat (hittestress, capaciteit riolen)
- Veranderende ruimtebehoefte door circulaire economie
- Toename ondermijning op (verouderde) bedrijventerreinen
- Schaarste aan ruimte voor bedrijvigheid

Het veranderende klimaat en de eindigheid aan fossiele brandstoffen stelt de Deventer bedrijven voor een grote uitdaging, want hoe geven we de energietransitie op de bestaande bedrijventerreinen vorm, kunnen we leren van A1 Bedrijvenpark en het project Transform (woonwijk-aanpak), wat is ervoor nodig om de terreinen aan te passen aan het veranderende klimaat en hoe creëren we een (lokale) circulaire economie? En hoe maken we goed gebruik van het aaneengesloten werklandschap?

De ontwikkelingen op het gebied van robotisering, digitalisering en automatisering gaan steeds sneller en bedrijven zullen daarop in moeten spelen. Dit brengt ook veranderende eisen aan de panden en dus de omgeving met zich mee. Zo zal robotisering de komende jaren leiden tot een grotere ruimtevraag. Onder invloed van digitalisering wijzigen de vestigingsstrategieën waarbij samentrekking en clustervorming de belangrijkste ruimtelijke gevolgen zijn.

Deels bieden deze ontwikkelingen bedrijven de kans hun positie de komende jaren uit te breiden en te versterken en deels bieden deze ontwikkelingen een oplossing voor het tekort aan gekwalificeerd personeel. De verwachting is dat niet langer de vraag naar arbeid, maar het aanbod van arbeid de mate van economische groei bepaalt. Het is daarom meer dan ooit van belang dat ons vestigingsklimaat op orde is. Voor de bedrijventerreinen betekent dit investeren in zaken als voorzieningen, gelegenheid voor een ommetje, ontmoetingsplekken (binnen en buiten), duurzame mobiliteit, goede parkeervoorzieningen en een groene en veilige omgeving.

Dat laatste pleit zeker voor blijvende aandacht voor de kwaliteit van de bedrijventerreinen, want veroudering door achterstallig onderhoud leidt al snel tot verloedering en ondermijnende activiteiten. Het is zaak om ondermijnende activiteiten een halt toe te roepen, zodra ze zich openbaren.

Kortom de wereld verandert snel. Om een brede welvaart (sustainable prosperity) te creëren dienen gangbare patronen doorbroken te worden. Dat betekent iets voor de inrichting van de ruimte die we met elkaar delen. Als het gaat om infrastructuur, woonlocaties, belevingsgebieden maar juist ook om werklocaties zoals bedrijventerreinen. De bedrijventerreinen in Deventer kunnen in die zin een grotere bijdrage leveren aan de lokale economie wanneer ze voorbereid zijn op toekomstige ont-

wikkelingen. Op delen van de bedrijventerreinen is ook korte termijn actie nodig omdat ze niet meer kunnen voorzien in de ruimtebehoefte van bedrijven. Dit gaat zowel om de kwaliteit van de ruimte als daadwerkelijke vierkante meters. Het is zaak om nu te beginnen met een gedragen visie op de toekomst van de bedrijventerreinen in Deventer van waaruit deelplannen kunnen worden gemaakt. Dit kunnen herstructurerings-revitaliserings- en ontwikkelplannen zijn voor specifieke gebieden/opgaven.

Onderhavig stuk behandelt het proces om te komen tot een visie als stevig fundament onder de plannen. De visie kan tevens gebruikt worden als input voor de op handen zijnde omgevingsvisie.

Doelstelling:

Toekomst-robuste bedrijventerreinen die klaar zijn voor de maatschappelijke en economische ontwikkelingen met voldoende ruimte voor bedrijven om door te groeien of zich in Deventer te vestigen. Hiermee houd je je vestigingsklimaat op orde en versterkt dit ten opzichte van andere werklocaties. Uiteindelijk leidt dit tot een versterking van de Deventer en regionale economie. Voor Deventer betekent dit in ieder geval dat er ruimte en faciliteiten gecreëerd moeten worden voor toekomstige ontwikkelingen van kansrijke branches. De verouderde bedrijventerreinen bieden hiertoe mogelijkheden die verder uitgediept moeten worden. Enkele van de overige werklocaties (S/Park, A1 Bedrijvenpark) zijn nodig als "schuifruimte".

Gewenste resultaten

Om het hierboven beschreven doel te bereiken is het allereerst nodig om te schetsen hoe de Deventer bedrijventerreinen van de toekomst eruit zien en functioneren. Met andere woorden: wat is ervoor nodig om in te kunnen spelen op de geschetste maatschappelijke, economische en lokale ontwikkelingen.

De toekomstvisie vormt een kapstok voor concrete deelprojecten, die bijdragen aan de in de visie geschetste ontwikkelrichting en aan het versterken van het Deventer vestigingsklimaat.

Uitwerking:

Hieronder volgt de beschrijving van het proces om in de eerste helft van 2019 toe te werken naar een toekomstvisie en het definiëren van de eerste deelprojecten.

1. Procesbeschrijving:
  - a. Definitie toekomstbestendige bedrijventerreinen; wat verstaan we hieronder?
  - b. Wat betekent dit voor het toekomstbeeld?
  - c. Wat hebben we nodig om dit toekomstbeeld te

realiseren?

- d. Wie hebben we hiervoor nodig?
  2. Werkgroep bevoegen stakeholders samenstellen
    - a. Ideevorming richting algemene schets door een werkgroep van bevoegen stakeholders.
    - b. Invulling randvoorwaarden (welke informatie is nodig, wat is er al, scans?)
    - c. Definiëren eerste quick wins door de werkgroep
- De werkgroep levert de eerste inhoud voor het goede gesprek met stakeholders in de inventarisatierondes.
3. Inventarisatierondes
    - a. Bespreken van de ideeën van de werkgroep met stakeholders per deelgebied en/of per sector
    - b. Spiegelen algemene schets van het toekomstbeeld
    - c. Ophalen wat er speelt c.q. ontbreekt
  4. Algemene schets uitwerken naar totale visie (toekomstbeeld)
  5. Terugkoppeling naar stakeholders
  6. Ophalen van concrete deelplannen per gebied/opgave
    - a. Teams samenstellen
    - b. Opstellen haalbare businesscases/begrotingen
    - c. Eventueel prioritering afhankelijk van beschikbare middelen en urgentie

Rollen/verantwoordelijkheden:

Voor een succesvol proces is een duidelijke rolverdeling van belang. Of anders gezegd: wie is waarvoor verantwoordelijk? Onderstaand is voor de gemeente, ondernemers en onderwijs aangegeven wie vanuit welke rol deelneemt aan dit proces.

- Gemeente: verantwoordelijk voor kwaliteit openbare ruimte
- Gemeente/provincie: evt. fondsvorming (2 mln. revolverend inzetten?) of cofinanciering/multiplier).
- Gemeente: waken voor maatschappelijke opgaven, duurzaamheid, versterken vestigingsklimaat, werkgelegenheid kwetsbare klassen
- Gemeente; beschikbaarheid kennis over stedelijke ontwikkelingsopgaven
- Ondernemers: gebruikers van de bedrijventerreinen en daardoor goed beeld van het functioneren en het beheer van de bedrijventerreinen
- Ondernemers: investeringen in vastgoed, proces, personeel
- Ondernemers: specifieke kennis ruimtebehoefte, ontwikkelingen in de sector
- Onderwijs: kennisdeling

Partners:

MKB, DKW, Stichting Bedrijvenparkmanagement Deventer, VNO-NCW, Oost.nl, gemeente, Cleantech Regio (ingangen Europa), provincie Overijssel, provincie Gelderland, Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO), ingenieursbureaus (planvorming), onderwijs

(studenten), vastgoedmakelaars, ontwikkelaars/investeerders.

Wat loopt er al/wat speelt er op korte termijn?:

De volgende projecten lopen al of spelen op korte termijn. Waar het meerwaarde biedt, kunnen ze geïntegreerd worden in de visie en onderliggende plannen.

- Haven: opstellen strategische visie/uitvoeringsagenda, realisatie containeroverslag, oprichten logistiek netwerk
- Bergweide 3: ondermijning (project parkmanagement/gemeente 2019)
- Bergweide 4: klimaatadaptatie en leefbaarheid (4 ontwerpprincipes studenten)
- Bergweide 4: verwijderen versleten groen en vervangen door bloemrijk kruidengras (actie gemeente najaar 2018)
- Hanzepark: shuttle service (elektrisch busje van en naar station, bijna gereed)
- Hanzepark: opknappen en inrichten parkjes (eerste park 2018 opgeleverd)
- Hanzepark: aanbrengen fietsstroken (Bergweidedijk en Munsterstraat) en fietsstraat (Keulenstraat) – voorjaar 2019
- Kloosterlanden: aanbrengen parkeervakken Lübeckstraat (nog geen besluit)
- De Weteringen: Fietsstroken en mogelijk eenrichtingsweg (najaar 2018)
- De Weteringen: creëren ruimte voor parkeren personenauto's
- Kloosterlanden – De Weteringen – Bergweide 5: fietspad Schipbeek met doorsteken (2019)
- Cleantech A1 zone: A1 Bedrijvenpark - Kloosterlanden – De Weteringen – Bergweide 5: Masterplan Schipbeek
- Algemeen: zonnepanelen (SDE+ subsidieaanvraag en financiering via parkmanagement)
- Algemeen: hernieuwd onderzoek naar warmtenet (evt. koppeling stadswarmtenetten)
- Algemeen: BIZ t.b.v. exploitatie cameratoezicht
- A1 Bedrijvenpark Bedrijvenpark (gronduitgifte en ontwikkeling, topwerklocatie, smart industry en smart logistics)
- S/PARK (topwerklocatie hoog reactieve chemie)
- Havenkwartier: verdere ontwikkeling (haveneiland)
- Stadsentree (o.a. duurzame personenhub, planvorming exploitant en gemeente)
- Klimaatadaptatie
- Bedrijventerreinenprogrammering (provincie)
- Energietransitie (warmtescan, geothermie, transitiefonds, Transform voor bedrijventerreinen)
- Verkenning naar toepassing waterstof
- Project developer duurzaamheid aanstellen A1.
- Circle Stad Deventer (circulaire economie aanjagen)
- Aanleggen biogasleiding door Byk

De redactie heeft in de afgelopen periode samengewerkt met onderstaande gesprekspartners:

- Saxion Hogeschool, Bauke de Vries, Hoofddocent-onderzoeker duurzame ontwikkeling
- Saxion Hogeschool, Rick Zeeuwen, docent Klimaat & Management, afstudeerbegeleider
- Saxion Hogeschool: Lilian van Loon, Laura Jansma en Marousha Hogeslag, afstudeerders en stagair Ruimtelijke Ontwikkeling, onderzoek klimaatadaptatie en leefkwaliteit Bergweide 4
- Tauw, Edwin van der Strate, manager klimaatadaptatie, betrokken bij onderzoek klimaatadaptatie Bergweide 4
- Witteveen + Bos, Tine Reimer, Planning studies and Process management, onderzoek energietransitie bedrijventerreinen Deventer
- Breda University of Applied Sciences, Roel Grether, afstudeerder Witteveen + Bos, onderzoek energietransitie bedrijventerreinen Deventer
- Stichting Kiemt, Luc Kikkert, directeur. Advies energietransitie/waterstof Bergweide 4.

Aanpak Stadscampus

Albertjan Peters, DEP + Almar Otten, gemeente Deventer

Wat willen we bereiken

Deventer beschikt over een unieke combinatie van it-, techniek- en researchgerichte adviesbureaus. Daarnaast is er een vestiging van Saxion Hogescholen met opleidingen en onderzoekslectoraten in daarmee overeenkomende vakgebieden. Ook is de hoofdvestiging van ROC Aventus hier gelegen. Deze instellingen zijn al dan niet toevallig grotendeels fysiek geconcentreerd in de zone tussen de binnenstad en het spoor. Die zone zou moeten worden ontwikkeld tot de Stadscampus.

De Stadscampus Deventer is in de eerste plaats een inhoudelijk concept. Daarin wordt in praktijk gebracht hoe innovatieve advies- en ingenieursbureaus, it-ontwikkelaars en consultants, beroepsgerichte opleiders en onderzoekers elkaar positief beïnvloeden bij het ontwikkelen van nieuwe concepten, visies, producten, leerwegen, research-programma's en bij alles wat het verder beroepsmatig beweegt. Gescheiden communities verliezen hun begrenzingen. Daardoor ontstaat een dynamisch en productief klimaat waarin het voor grote groepen jonge professionals plezierig werken is. Dat is tevens een klimaat, dat andere deskundigen aantrekt en dat jonge afgestudeerden vasthoudt voor de regio. In een snel veranderende wereld zijn inclusieve coalities nodig die zich snel aan marktontwikkelingen kunnen aanpassen. Sterke consortia van innovatieve bedrijven gericht op deelproblemen worden mogelijk gemaakt. Actuele maatschappelijke thema's zoals klimaatadaptatie, energievoorziening, informatics en zelfredzaamheid van mensen worden interdisciplinair aangepakt.

Binnen de Stadscampus Deventer dienen zich steeds nieuwe uitdagingen aan in de onderlinge confrontatie. Er ontstaat een gezamenlijke design thinking praktijk en studenten doen in de werkpraktijk ervaringen op.

De Stadscampus heeft dus betrekking op inhoudelijke ontwikkeling door alle betrokken partijen gezamenlijk.

Het gaat om een werkklimaat, dat uitdaagt tot voortdurende gezamenlijke vernieuwing. Niet per sé collectief, maar in wisselende participaties, al naar gelang de behoefte.

Tegelijkertijd moet de Stadscampus zich steeds meer ontwikkelen tot een fysieke omgeving, waar het innovatieve klimaat zichtbaar is, wat aantrekkelijk is voor nieuwe en huidige ondernemers, voor studenten uit binnen- en buitenland om naar toe te komen en te blijven. Een deel van de stad, kortom, tegen de binnenstad aan, maar tegelijkertijd met eigen kenmerken. Dicht bij het station, goed bereikbaar en tegelijkertijd met een eigen werkklimaat met 24/7-kenmerken. Waar gewoon en gewerkt wordt, onderwezen en gestudeerd. Een zone die gekenmerkt zou moeten worden als zeer duurzaam door invoering en installatie van state of the art technieken in alle gebouwen en de openbare ruimte.

Er is wereldwijd inmiddels veel ervaring met het creëren van inspirerende omgevingen om te werken en te studeren. Die ontstaan niet ineens, worden niet in één keer gebouwd, maar groeien door het vervullen van randvoorwaarden zoals nabijheid, toegankelijkheid, ontmoetingsmogelijkheden. Daarop wil de Stadscampus zich richten in een periode van tien jaren, met korte termijn en lange termijn projecten.

De stadscampus wordt een bruisend ontmoetingsgebied voor professionals, jong en oud. Daarbij zijn ook de vrijkomende (Rijks)gebouwen te betrekken. De grote vijver zou als "kweekvijver" van de Stadscampus kunnen gaan gelden. In de zone tussen Stationsplein en Saxion/Aventus is een habitat te creëren voor een dynamische it-, advies-, opleidings- en researchsector. Gericht op probleemoplossingen voor de maatschappij van morgen op het gebied van energie, klimaat, gezondheid, mobiliteit, veiligheid en voedsel waarbij maximaal gebruik wordt gemaakt van it en digitale technologieën. Binnen de Stadscampus als fysieke ruimte valt te denken aan nieuwe exploitatiemodellen van ruimtegebruik in profes-

sionele omgevingen. Flexibel, met veel meervoudig gebruik.

In de zich ontwikkelende habitat van de Stadscampus is duurzaamheid een kernthema. Innovatief denken over en werken aan informatie-gedreven oplossingen is vast bestanddeel van de adviespraktijk van de vele Deventer advies- en ingenieursbureaus (denk aan Witteveen+Bos, Tauw, Topicus, GoudappelCoffeng, Agrovision etc. en een veelheid aan start ups). Ook in de bouw-, it- en design-opleidingen van Saxion neemt het thema duurzaamheid een centrale plaats in, evenals in de zorgconcepten die in ontwikkeling zijn bij diverse e-health gerichte initiatieven, waarbij opnieuw de plaatselijke kennisinstellingen en adviesbureaus zijn betrokken. Daaraan is een fysieke kant maar zeker is ook denkbaar, dat virtuele living labs ontstaan.

Resumerend: Wat is het doel?

1. Een dynamische werk- en leefomgeving voor de it-, -advies-, research-, en opleidingspraktijk gericht op het boeien en binden van jong talent.

Dat betekent :

1A. Stapsgewijs versterken van de samenwerking van marktpartijen, onderwijs en overheid op inhoudelijke gronden en daarmee op korte termijn een aanvang nemen.

1B. Stapsgewijs realiseren van een voor jonge professionals aantrekkelijke duurzame omgeving om te werken en te wonen en daarvoor op korte termijn een gedragen visie te ontwikkelen.

Lopende trajecten

Het project Stadscampus staat niet los van lopende trajecten en/of projecten die in het verleden zijn uitgevoerd. De belangrijkste daarvan zijn:

- Het ontwikkelen van een visie op een Stadscampus (eindrapport uit 2012 is beschikbaar)
- De herinrichting van het Stationsplein (bijna afgerond)
- De herontwikkeling van de Handelskade en de aansluiting op de Brinkgreverweg (bijna afgerond);
- De planvorming voor ontwikkeling van huisvesting voor wonen en werken door Topicus rond de gebouwen waar ze nu zitten. Betreft ook mogelijk (mede-)gebruik van cultuurgebouwen Keizerstraat. (is in vollegang)
- Ontwikkeling van een Masterstudie ICT door Topicus en Saxion (is in volle gang)
- De herinrichting van de Keizerstraat door de gemeente (loopt)
- De verkenning naar de mogelijkheden om voormalig gebouw van ministerie van LNV te kopen en de benutten door en ten gunste van Stadscampus (moet nog starten).

Aanpalende trajecten

In het project Kennisstad Deventer werken onderwijs, ondernemers en overheid samen om gezamenlijk de krapte op de it-arbeidsmarkt te bestrijden. Daarbij wordt doelbewust gekeken naar het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor jonge ondernemers en naar het op die wijze bijdragen aan het concept Stadscampus. In een eerder stadium, in 2017, is via het project Informatiestad Deventer zicht gekomen op de behoeften van de aanwezige bedrijven. Er zijn grote tekorten. Onlangs bleek uit onderzoek dat er in de CleanTech-regio sprake is van het vertrek van veel talent. Deventer vormt daarop in zekere mate een uitzondering. De Stadscampus maakt het mogelijk bij de werving en het vasthouden van talent het voortouw in de regio te nemen.

Kansen en risico's

De bereidheid van de samenwerkingspartners om de Stadscampus tot een succes te maken is maatgevend voor de kans van slagen. Inhoudelijke ontwikkeling en veranderingen in de fysieke omgeving kunnen op een heel natuurlijke manier samengaan .

Het idee voor een Stadscampus wordt niet alleen omarmd door de direct betrokken partijen als Topicus, Tauw, Witteveen+Bos, GoudappelCoffeng, Aventus en Saxion. Ook de provincie Overijssel ziet de ontwikkeling ten gunste van de sterke spelers die nu al gevestigd zijn rond het station als kansrijk en belangrijk. Het geeft Deventer de mogelijkheid om de profilering als kennis- en informatiestad een enorme impuls te geven.

Randvoorwaarden en condities

Met het oog op de samenwerking is het essentieel, dat voldoende capaciteit beschikbaar is om aan die samenwerking te werken.

Voor het in gang zetten van fysieke veranderingen is het van belang een lange termijn-plan voor herstructurering van het campusgebied te ontwikkelen samen met alle stakeholders. Deze wordt vertaald in een middellange-termijnvisie en een concrete projectenlijst. Vervolgens moeten daarvoor stapsgewijs financiële dekking worden gerealiseerd. Reeds in gang gezette ontwikkelingen moeten niet worden gehinderd maar op harmonische wijze ingepast en ondersteund.

Organisatie project

Werkzaamheden in 2018 en 2019

Saxion, GoudappelCoffeng, Witteveen+Bos en Tauw hebben voor de zomer van 2018 het initiatief genomen om in DEP-verband in nauw overleg met andere partijen in de zone een visie te gaan ontwikkelen op de Stadscampus

en op het stapsgewijs realiseren daarvan. Daarbij speelt de gemeente als DEP-partner een belangrijke rol. Want al in 2012 had de gemeente een studie laten doen naar de Stadscampusontwikkeling. Deze wordt bij de visieontwikkeling betrokken. De initiatiefnemers hebben de bereidheid uitgesproken daarbij capaciteit ter beschikking te stellen. Ook uit de DEP-middelen wordt bijgedragen. De provincie Overijssel is tevens bereid bij te dragen in de kosten van deze eerste fase van het project.

In november 2018 is een inventarisatie gehouden waarbij opvattingen, meerwaarde en wensen van betrokken partijen zijn opgehaald.

Vervolgens wordt een stevig projectteam samengesteld dat met deze eerste inventarisatie verder kan werken. Voor de projectleiding wordt iemand gezocht met ervaring op het gebied van campusontwikkeling.

In december 2018 wordt een kwartiermaker Stadscampus aangesteld, die de inhoudelijke ontwikkeling en samenwerking tussen de betrokken organisaties moet faciliteren.

Vanaf januari 2019 worden inhoudelijke thema's gericht besproken door middel van workshops, lezingen en andere communicatievormen, die de betrokken partijen organiseren.

In februari/mrt 2019 organiseert het projectteam een werkconferentie die moet resulteren in een gedragen visie op de ontwikkeling van de Stadscampus. De gezamenlijke visie wordt vastgelegd in een samenwerkingsafspraken waarin de inzet en verwachte resultaten worden vastgelegd.

Het eindresultaat van de werkzaamheden in 2019 is een projectenlijst/uitvoeringsagenda voor de periode 2020-2022.

De naam van de Stadscampus zal nog worden aangepast tegen de achtergrond van de doelstelling om in te zetten op commitment van alle betrokkenen (een "connected" omgeving), de inzet om "enabling" te zijn naar de samenleving en een waardevolle bijdrage te leveren aan een aantrekkelijk stedelijk klimaat.

De redactie heeft in de afgelopen periode samengewerkt met onderstaande gesprekspartners:

Karin Sluis en Harro Wieringa (Witteveen+Bos), Annemieke Nijhof en Han de Wit (Tauw), Anka Mulder en Hans Wichers Schreur (Saxion), Leo Essink (Topicus), Ton van Vught (Aventus) en Willemien Beukers (gemeente Deventer).

Kennisstad Deventer

Alfred Liefers, Ondernemershuis + Eric Nijhuis, gemeente Deventer

Inleiding

Informatie is al eeuwen een handelsmerk van Deventer. Vanaf de eerste uitgevers, drukkerijen en de oudste wetenschappelijke bibliotheek van Nederland, tot en met de boekenmarkt en het bibliotheek-innovatielab van nu. Deventer telt ook relatief veel adviesbureaus, internet- en contentbedrijven, zeg maar de uitgevers van de 21ste eeuw. Gezamenlijk is deze 'informatie-industrie' goed voor meer dan 20% van de banen – en dit aandeel stijgt nog steeds. Reden temeer om deze sterke troef van Deventer uit te spelen. In Deventer spelen kennisintensieve bedrijven als de ingenieursbureaus, de internet-softwarebedrijven en content-industrie een belangrijke rol. Dat deze groep zich stevig heeft genesteld in Deventer, is vooral te danken aan de goede fysieke én digitale bereikbaarheid. En vanwege het prettige woon- en verblijfsklimaat.

In 2012 stelde de Economische Kopgroep met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, onderwijs, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en de gemeente, de Deventer Economische Visie tot 2020 op onder de naam: DEVisie2020. Een van de gekozen profielen is Open Informatiestad.

Daarna heeft een projectteam Informatiestad (Bedrijven/ Onderwijs/ gemeente) een diversiteit aan bijeenkomsten georganiseerd; netwerkgesprekken, ontbijtsessies, congres etc. om de vraag op te halen bij de bedrijven, onderwijs, studenten en werkenden. De centrale vraag die ontstaan is: Hoe halen we 2.000 ICT-talenten naar Deventer tot en met 2020? Hierin zit de noodzaak om bedrijven én talent voor Deventer te behouden. De ambitie van 2.000 extra ICT-talenten te werven is hoog en noodzakelijk om te excelleren als Informatiestad. Dit vergt een investering die bij het behalen van de doelstellingen zich dubbel en dwars laat uitbetalen.

Wat levert het de stad op?

- Stijging economische omzetwaarde met tenminste € 200 miljoen in 2020,
- Daling maatschappelijke lasten van € 3 miljoen in 2020,
- Afname leegstand kantoorruimte,
- Deventer staat op de kaart als open innovatie en Informatiestad,
- Groei welvaart en welzijn in hele stad; burgers, bedrijven en instellingen.

In het najaar van 2017 is de 'Ambitiekaart' van Deventer Economisch Perspectief (DEP) ontstaan, een instrument om de verschillende economische ontwikkelingen in Deventer in samenhang op te pakken. Op de Ambitiekaart staan voor de Verbindende Informatiestad belangrijke bouwstenen om te bouwen aan de ICT-stad van het oosten, waar een open innovatie klimaat heerst en bedrijven en medewerkers zich graag willen vestigen.

Ook in andere beroepsgroepen bestaat een groot tekort aan kenniswerkers. De focus van dit actieprogramma ligt om de hiervoor genoemde redenen nog steeds op de ICT. Maar de opgenomen instrumenten hebben de potentie om ook breder ingezet te worden. Ook is het programma van Deventer Informatiestad aangevuld met overige lopende activiteiten die daaraan bijdragen.

Met dit actieprogramma wordt een volgende stap gezet in de aanpak. Hiermee gaan de gemeente, bedrijfsleven en onderwijs, sociale innovatie gebruiken om op een nieuwe manier te kijken naar het Human Capital vraagstuk. We gaan meer gebruik maken van het aanwezige talent in de stad.

Samenwerken, verbinden én versterken

Hoe gaaf zou het zijn als wij professionals in Deventer een loopbaan kunnen faciliteren die bij de persoonlijke

omstandigheden, talent of levensfase past. Ook de aanwezige capaciteit van talenten (studenten, inwoners en werkenden) effectiever inzetten. Niet denken vanuit het instituut, maar de kracht van de stad. Dit vraagt om nieuwe vormen van arbeidsmarktparticipatie en kenniswerkers zijn werkzaam in alle sectoren.

Voor de bedrijven interessant, want de vijver met kenniswerkers wordt vergroot. Belangrijk effect van aanwas van met name mbo+ opgeleide talenten is dat ook de vraag naar praktisch opgeleide mensen zal stijgen via het zogenaamde trickle-down effect. Op dit moment zijn de arbeidsmarktkansen voor deze groep mensen minimaal.

Doelstelling

Een sterk vestigingsklimaat voor bedrijven wordt voor een belangrijk deel bepaald door het beschikbare arbeidspotentieel. De krapte op de arbeidsmarkt en in het bijzonder de kenniswerkers hierin betreft een taai vraagstuk wat een integrale aanpak van de arbeidsmobiliteit in de stad vraagt. Doel is het aanwezige beschikbare talent te verleiden in Deventer te gaan c.q. blijven werken en nieuw talent naar Deventer te laten komen.

Wat doen we?

Vanuit de vraag naar 2.000 ICT-talenten, de Ambitiekaart, profilering van het MERK Deventer en de visies van de gemeente Deventer, Provincie Overijssel, VNO-NCW, MKB en DKW zijn de volgende twee pijlers onder Kennisstad Deventer ontstaan:

Vinden en verbinden van talent:

- o Instroom richting (ICT) opleidingen verhogen.
- o Samen werven.
- o Huidige kenniswerkers behouden.
- o Uitstroom uit hbo en mbo vergroten.
- o Jong talent binden aan Deventer.

Talent en bedrijf vestigt zich in Deventer:

- o Passende huisvesting.
- o Deventer bruisende stad voor young professionals.
- o Profilering van Deventer als ICT-stad.
- o Inspirerende werklocaties (Stadscampus, Gasfabriek, Keulenstraat).

Deze doelstellingen zijn geladen met acties (zie p.11).

Uitwerking

1: Onderwerpen

In de stuurgroep Informatiestad is er voor gekozen om op korte termijn (concrete resultaten te boeken) met prioriteit te werken aan de volgende vier onderwerpen:

1. Samen werven door organiseren van meetups
2. Binden van talent door stadstraineeships
3. Verhogen uitstroom mbo & hbo die gebonden blijven aan Deventer
4. Verhogen instroom in ICT gerelateerde mbo en hbo opleidingen

Op (middel)lange termijn worden de in de bijlage genoemde projecten uitgevoerd die bijdragen aan de geformuleerde doelstellingen. Zowel binnen informatiestad als aanpalend. Deze worden door verschillende partners getrokken en uitgevoerd.

2: Aanpak

Het aanjagen, borgen en bewaken van de voortgang en afstemming vraagt programmasturing. Dit is nodig om daadwerkelijk binnen afzienbare tijd te komen tot concrete resultaten die bijdragen aan de doelstellingen. In de afgelopen tijd is veel in gang gezet dat nu omgezet kan worden in tastbare resultaten. Zowel het realiseren van concrete resultaten op korte termijn (de vier hiervoor aangegeven geprioriteerde projecten) als ook gericht op tastbare resultaten uit de (middel)lange termijn programmalijnen/projecten.

Daarnaast ligt aan Kennisstad een bredere scope ten grondslag. Zoals geschetst is in de uitwerking van De-Visie 2020 bewust gekozen voor een focus op ICT. Maar steeds is de achterliggende gedachte geweest dat de ontwikkelde instrumenten breder inzetbaar zijn.

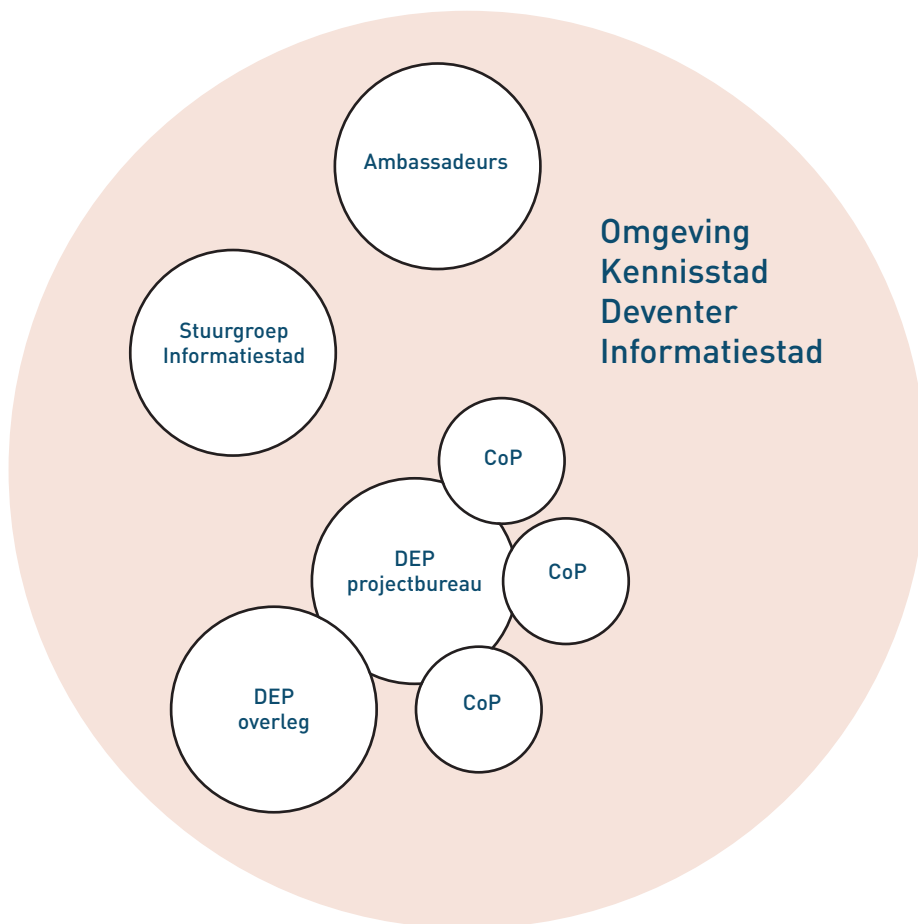
Voor de inrichting van het programma van Kennisstad Deventer wordt gebruik gemaakt van het projectbureau DEP en Communities of Practices (CoP). Dit onder leiding van een programmamanager. Het is van groot belang dat de informatie-uitwisseling tussen de diverse groepen goed is geregeld. Bij de organisatie van de groepen wordt daarom het linking-pin principe gehanteerd. De bewaking van de voortgang en monitoring vindt plaats via de community-module binnen het platform van Informatiestad.

Op pagina 10 een schematische weergave van de verschillende actoren binnen Kennisstad.

In de omgeving van het project Kennisstad Deventer zijn tal van actoren werkzaam bij; bedrijven, onderwijs, overheid en burgers. Dit zijn/ worden de ambassadeurs van Kennisstad Deventer.

Wat zijn de risico's / aandachtspunten?

- Proces laten slagen door sturen op een open en uitnodigende houding.
- Benodigde financiën komen niet los.
- Ontwikkelen (middel)-lange termijn visie voor Human Capital bij organisaties.

- Provincie Overijssel kiest ander programma na GS verkiezing.
- Voldoende kennis van de grondoorzaken waarom starters op de arbeidsmarkt (mbo/hbo starters) wel/niet kiezen voor Deventer.
- Ruimte houden voor initiatieven vanuit de stad.

Wat zijn de kansen voor Deventer?

Groei van de bedrijvigheid in Deventer vindt met name plaats in de toepassingsgebieden van ICT. Dit zijn met name: design en creatieve industrie, software ontwikkeling, zakelijke dienstverlening, E-health, E-commerce etc. Deventer kan zich hier meer op profileren om een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijf en talent te zijn.

Om de benodigde young professionals aan te trekken is een prettig woon-, werk- en verblijfsklimaat een must. Het creëren van een samenhangend eco-systeem van; de Stadscampus rondom stationsgebied, Poort van Deventer en gebied Keulenstraat is van eminent belang. Dit zijn belangrijke gebiedsontwikkelingen die de aantrekkingskracht van Deventer gaat vergroten. Ook de inrichting en bereikbaarheid van de bedrijventerreinen en werklocaties in de stad spelen hierin een belangrijke rol. Maar waar het werkelijk om gaat is dat er over drie jaar een structuur staat waarbij Deventer zich als Kennisstad van het Oosten op de kaart heeft gezet. Belangrijke suc-

cesfactor gaat de verbinding van het bedrijfsleven met het onderwijs (Aventus en Saxion) worden. Samen opleiden, werven en behouden van talent zijn de belangrijkste pijlers van het 11 punten actieplan. Het betekent dat we met elkaar de "handen uit de mouwen" steken en aan de slag gaan om Deventer als Kennisstad op de kaart te zetten.

De redactie heeft in de afgelopen periode samengewerkt met onderstaande gesprekspartners:

- Almar Otten – regiemanager gemeente Deventer – Voorzitter stuurgroep
- Alfred Liefers – kwartiermaker Informatiestad Deventer
- Karel Heijink- CEO Agrovision - voorzitter DKW
- Pascal Hulsegge – Partner JPR advocaten – bestuurslid MKB en VNO-NCW
- Roel Smabers – CEO Parantion
- Haico Meijerink – CEO Drukwerkdeal
- Janneke de Graaf – manager Academie Creatieve Technologie Saxion
- Petjo Molenaar – directeur sector Creatieve Industrie Aventus
- Andre Roos – directeur Centrum voor Ondernemerschap Saxion
- Eric Nijhuis – beleidsadviseur Economie gemeente Deventer

DOEL	LOPENDE ACTIVITEITEN	BETROKKENEN
Instroom richting (ICT) opleidingen verhogen	• Project Techniek Talent PO/VO	Bibliotheek (trekker); Topicus; 5 scholen; Informatiestad (faciliteren); provincie
	• Werkmarkt organiseren	Informatiestad (trekker); UWV; DWT; onderwijs/bedrijven
Samen werven	• DevCookies organiseren	Parantion/Drukwerkdeal (trekkers); Agrovision; ICT Nederland; ....
	• Talentenplatform - Op innovatieve wijze door inzet van blockchain al het talent inzichtelijk maken en matchen aan bedrijven.	Informatiestad (trekker); provincie; Saxion; Gasfabriek; .....
	• Studenten en bedrijfsleven aan elkaar koppelen door stage, onderzoek en/of afstudeerportaal.	MKB (trekker); Informatiestad; gemeente; leader;
	• Creëren talentenpool – Personen die uit wervingsprocedure vallen of einde dienstverband aanbieden bij andere bedrijven.	Informatiestad (trekker);
Huidige kenniswerkers behouden	• Het project “De stad als werkplek” (faciliteren van een doorlopende loopbaan van de aanwezige talenten in de stad).	Informatiestad (trekker); Saxion; Aventus; provincie
	• Ontsluiten flexibele schil ZP-ers	Ondernemershuis (trekker); MKB; ZZP Nederland
	• Onderzoek aansluiting talent/bedrijven	Saxion (trekker); bedrijven; Informatiestad
Uitstroom (ict) uit hbo en mbo vergroten	• Aansluiting mbo opleiding ict op vraag van de markt (RIF aanvraag HC3)	Aventus (trekker); Informatiestad; Gasfabriek; bedrijven; regio; provincie
	• Verhogen doorstroom mbo-hbo (start is gericht op ICT; daarna verbreden naar andere opleidingen; RIF HC3)	Aventus (trekker); Saxion; Informatiestad
	• 2x per jaar bedrijvenmarkt	Saxion (trekker); Aventus; Informatiestad
	• Masteropleiding ICT	Topicus (trekker); Saxion
Jong talent binden aan Deventer.	• GSWRX	Gasfabriek; Informatiestad
	• DEVTalent (stadstraineeship)	Informatiestad; Wimm; provincie;
	• Deventer 1275	Tauw (trekker); aantal grote werkgevers en onderwijs
Passende huisvesting	• Woonwensen van (oud) studenten onderzoeken	Saxion (trekker); gemeente Deventer/ Enschede; provincie;
	• Kik Wonen om aanpak te ontwikkelen	Gemeente (trekker); Gasfabriek; informatiestad; corporaties;
	• Inbrengen woonwensen in gebiedsontwikkelingen	Gemeente (trekker)
Deventer bruisende stad voor young professionals	• Gezamenlijke kalender/programming voor doelgroep	VV (trekker); Deventer 1275; Rabobank; Burgerweesthuis; Hip; DAVO;enz.
	• Aansluiten bij bruisende studentenstad gemeente/Saxion	Informatiestad
Profilering van Deventer als ICT-stad	• Samenhang in citymarketing en Informatiestad	Informatiestad met ....inDeventer!
	• E-health platform ontwikkelen (MedTech)	MKB (trekker); HIP; Informatiestad; gemeente; Saxion
	• Fieldlab Geodata opzetten	Informatiestad (trekker), CTR; gemeente Deventer/ Apeldoorn; bedrijven; provincie
	• E-commerce verbreden (Deventer Grows Digital)	MKB (trekker); Aventus; bedrijven;
Inspirerende werklocaties (aanpalend)	• Stadscampus • Gasfabriek • Keulenstraat	

Begroting 2019

		<u>Bijdrage</u>	
Overloop middelen fonds cultuur en economie 2018 - 2019		€	215.800
Subsidie 2019	Fonds cultuur en economie (75% van 253K bestemd voor economie)	€	189.750
	Totaal middelen stichting DEP 2019	€	405.550 *
Agenda Economie, 300K: - 100k Stadshof, - 20k DOIC			
		<u>Uitgaven Begroting</u>	
	Projectleiders clusters: (gemiddeld 16 uur per week)	€	186.000
	Projecten 2019	€	69.250
	Regisseur Gemeente: 12 uur per week	€	54.000
	Regisseur Werkgevers: 12 uur per week	€	54.000
	Voorzitter DEP overleg		
		pm	
	Sub-Totaal	€	108.000
Bureau DEP			
	Secretariaat: 8-uur per week	€	17.000
	Organisatie	€	10.000
	Bijeenkomsten	€	15.300
	Sub-Totaal	€	42.300
	Totaal uitgaven stichting DEP 2019	€	405.550
	SALDO	€	-

*In de begroting 2018 is voor economie een structureel budget voor economie vrijgemaakt van €300.000.

Aangegeven is dat ten behoeve van het beschikbaar stellen van de budgetten vanaf 2019 te zijner tijd nog een afzonderlijk inhoudelijk voorstel aan de raad wordt voorgelegd.